

Skyllenhållaren är gjord av underredet till en gammal Singer trampmaskin.

Ordnat och katalogiserat samlar hon sin spets-samling i pappkartonger. Längden avgör placeringen i lådan.

Gammalt arbetat sänglinne kan bli mer än hyllvärmare.

Annika Wångby Stattin har sytt samman det gamla med det nya och tillverkar lyxiga lakan med ett utseende som på mormors tid.

text
Ingrid Jernberg
ingrid.jernberg@st.nu
060-197163

foto
Therese Hasselryd
therese.hasselryd@st.nu
060-197250

Lyxiga lakan med *mormorskänsla*

Annika Wångby Stattin syr lyxiga lakan av gamla överlakan.

De tillhör det textila arvet – buntarna med manglade överlakan som var tidigare generationers stolthet. Nu ligger de ofta undanstoppade, oanvända, oålskade och gulnade. Trots sina vackra monogram och välarbetade spetsar.

Tidigare generationers omsorg om sänglinnet ter sig obegriplig men beundransvärd i dag.

Annika Wångby Stattin ville göra något av mormor Ottalias gamla textila klenoder och tog sig en funderare. Minnet av barndomens röda blanka vaddtäcken med övervikt lakan dök upp och kändes som en idé värdig mormors hantverk.

Det blev ett företag och en ljuvlig produkt – påslakan med ett utseende som på mormors tid.

Letade tyg

Så Annika började leta efter ett lämpligt rött bomullstyg för att kunna sy praktiska påslakan av arvegodset. Det var inte helt lätt att hitta något med en känsla av gammal lakansväv. Vanliga bekymmer var att de var för glest vävda eller så fällde den röda färgen och färgade av sig på lakanen. Till slut hittade hon vad hon sökte. Ett mörkt rött tyg med färggaranti. Men leverantören Borås Wäfveri sålde inte per meter till privatpersoner, utan per rulle till företag.

Så år 2000 blev det ett företag med lakan som fick namn efter Annikas mästertligt sykkunniga mormor.

Och det blev ett gäng rullar med tyg i olika färg.

Med tiden har hon hittat andra leverantörer, men hon är ständigt på jakt efter tyger som lever upp till hennes kvalitetskrav. För säkerhets skull skickas tygerna på analys. Där testas styrka och håll-

fasthet noggrant innan de kan förvandlas till lyxiga lakan.

Ateljé i köket

I det gamla huset i Nordingrå har Annika sin syateljé i övervåningens gamla lägenhet. Kökets gråa 50-talstapeter med pastellfärgat blommönster har fått vara kvar, och som gardiner har Annika återanvänt broderade lakan med engelsk hälsöm.

En tickande väggklocka konkurrerar med elementets surrande. Flera olika manglar, en välanvänd strykbräda och en stor samling tygrullar ryms i de små rummen, och på sybordet står hennes mammas gamla ljusbruna symaskin, känd för sina vackra sömmar.

Och strax intill återfinns ett notställ och en fiollåda. För Annika är inte bara lakansömmerska – hon är också violinist i Nordiska Kammarorkestern Sundsvall på halvtid. Att varva sömnad med musikaliskt repeterande är en bra kombination, tycker Annika. Att lära sig nya musikstycken är jobbigt och då kan det vara skönt att vila hjärnan med lite handgripligt sömnadsarbete. Men då stannar hon den gamla väggklockan.

– Den tickar i fel takt.

Använder gamla lakan

Fortfarande använder Annika gamla lakan som hon får eller hittar på loppis. Eller som kunderna kommer med och vill få omsydda till påslakan. Men vanligare är att hon använder nytt lakanstyg som hon faller in spetsen i själv. För en extrakostnad kan kunden få sitt monogram broderat, precis som förr.

Spetsarna är både gamla och nya. Annika samlar på gamla spetsar, och hennes samling är väldokumenterad och sorterad i

Påslakan och örngott i randigt halvlinne.

Mormor Ottilia som fått ge namnet åt företaget.

- Ibland kan jag tänka att jag profiterar på hennes namn, men oftast tror jag att hon skulle varit stolt över mig.

Annika samlar på spetsar som hon använder på sina lakan. Vissa hittar hon på loppis eller får av bekanta. Men hon har även nyttiverkade att välja på.

Hålsöm och langettsöm på ett lakan som numer gör tjänst som gardin.

papplådor efter sin längd.

Under de gångna åren har Annika sytt hundratals lakansset för stora och små. Med en känsla av mormors linneskåp och kallmanglade, krispiga linnelakan.

Evigt problem

Om det är roligt att sy så är det desto svårare att ta betalt för nedlagt arbete. Det är något som Annika ständigt brottas med.

- Jag kan inte jobba gratis, men kvinnligt hantverk får av tradition inte kosta ... konstaterar hon. Ändå tar det en hel dag att sy ett påslakan. Och ska det broderas monogram byggs arbetstiden på med åtskilliga timmar.

I den egna sängen bäddas det ofta med Ottilia-lakan. Men alldeles för ofta blir det prototyper och provsydda versioner. Någon gång ska Annika ta sig tid och sy extra fina lakan, bara till henne och äkta mannen Lasse. Och det kan det vara värt.

- De är beroendeframkallande brukar kunderna säga, säger Annika och skrattar. ■

Annika Wångby Stattin har sin sin syateljé i övervåningens gamla lägenhet.

Med mammas gamla symaskin och mormors gamla lakan åstadkommer Annika lakan värdiga prinsessor på ärten. (längst till höger).

